

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . 5.50.

ZATURDAG 2 FEBRUARIJ.

UITGEVER: DE WETGEVER.

C. H. SUSAN, Jr., 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondent, M. Schoneveld en Zoon.

Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n° 259.

PRIS DER ADVERTENTIEN.

Van één tot zes regels.

Voor elk regel meer.

Behalve de 55 cts. zegelgeld.

Aankondigingen van geboorte, huwelijk, overlijden, etc. worden geplaatst tegen betaling van 50 cts. per regel, met daaronder begrepen.

Het verval der Marine.

Het jaar 1846 vertoonde zich onder meer gunstige omstandigheden. De wet van 6 Maart 1844, betrekkelijk de vrijwillige leening, was met een gelukkigen uitslag bekroond. Zij had de geraamde 127 millioenen opgebracht; al de financiële operatiën, waarvan die wet de grondslag was, waren ten einde gebracht, en de non-valeurs, waarop men had gerekend, waren veel minder dan men gedacht had. De Minister van Financien (VAN HALL) hing toen een zeer gunstig tafereel op van 's lands geldmiddelen, en de heer RIJK dacht nu, dat het geschikte oogenblik was gekomen, niet om meerdere uitbreiding aan de Marine te geven, maar om voorshands zijn budget althans terug te brengen tot het cijfer, waarop het was toen hij het bestuur aanvaardde.

Op 29 Januarij 1846 bood de heer RIJK den Koning een wetsontwerp aan tot suppletoire begrooting over 1846 en 1847, ten bedrage van f 450,000, waardoor zij dan zou worden wat ze was vóór 1842 en 1843, namelijk: f 5,846,732.75. Wat de heer ENSLIE in 1854 verklaarde, werd toen ook door den heer RIJK erkend: de toestand der Marine was zeer verachtend; al onze maritieme etablissementen waren *deertlijk verminderd*; onze magazijnen *onvoorzien*; de bouw der groote schepen was *ten uichteren*; terwijl de noodzakelijke aanbouw van een aantal kleine vaartuigen, ten gevolge der suppressie van de koloniale Marine, tot groote kosten leiden zou (1). De Minister verklaarde verder: dat het met het *verminderd cijfer* niet mogelijk was te voldoen aan de belangen der dienst, van handel en scheepvaart en van onze onschatbare kolonien. Dat hij, Minister, zich daaraan dus niet mocht onderwerpen *zonder eene ernstige poging tot herstel aan te wenden*, maar thans 's Rijks financien, dank zij de aangewende maatregelen, op een ordelijken voet zijn gebragt; dat bovendien, bij de laatst ingediende begrooting voor het VIIIste hoofdstuk, *de bepaalde toezegging is gebleven*, dat bij suppletoire begrooting nader op dat hoofdstuk, Marine, zou worden teruggekomen, *zoodra de gelden zulks zouden toelaten* (2). Het scheen, alsof de heer RIJK weinig vertrouwen stelde in de opregtheid der toenmalige Tweede Kamer, voor zoo ver haar aandrang tot herstel onzer Marine betrof; en het is derhalve zeer interessant, dat oordeel van den heer RIJK mede te deelen over eene Kamer, waarvan de groote meerderheid uit mannen bestond, wier rigting sedert April 1858 weder op den voorgrond is getreden, en door wie zekere partij zoo gaarne op nieuw den gang der zaken zag besturen. De heer RIJK verklaarde het volgende aan den Koning:

Hij verzoekt Z. M. eerbiedig, dat het daarbij gevoegde ontwerp van wet, met memorie van toelichting, mogt worden gebragt in den raad van Ministers, om later, na daarop den raad van State geraad te hebben, aan de Staten-Generaal te worden onderworpen. Hij meende hierop even eerbiedig als ernstig te moeten blijven aandringen, daar zelfs, *al zou dit voorstel bij de wetgeving geen bijval vinden*, en worden afgestemd, of slechts voor een gedeelte aangenomen (want de vernieuwing van de sluis te Vliissingen was onvermijdelijk); hij het dan nog noodzakelijk achtte, dat het voorstel vóór de wetgeving werd gebragt. Immers, *men heeft daar zoo onophoudelijk op de uitbreiding der vloot aangedrongen; de regering heeft zulks zoo herhaaldelijk toegezegd*, zoodat men rekenen kon, het oogenblik daar te zijn, om de opregtheid der gevoelens van de wetgeving terug te brengen. Hij sloot met de opmerking, dat, zoo het voorstel aangenomen werd, de tijd zou leeren, er eene belangrijke verbetering was tot stand gebragt; en werd het verworpen, dat het dan een einde zou komen aan die telkens terugkerende wenschen en betogen der noodzakelijkheid van de uitbreiding der Marine; en dat hij Minister, door het afschaffen dezer wet, een goede aanleiding behoefde te vinden, Z. M. te verzoeken, dat het verder beheer der Marine te moeten ontlopen. Want *het niet dan zal blijken, dat het geroep, ten voordeele onzer vloot, NIRTS WAS DAN IDELE KLANKEN, en hij zich dus kan*

bepalen tot de daarstelling van datgene, wat met het beperkte cijfer der begrooting mogelijk is.

Wij behoeven nauwelijks te zeggen, dat wij volstrekt niet instemmen met het gevoelen des heeren RIJK, dat hij niet had behoeven af te treden, indien zijn voorstel werd afgestemd. De netelige toestand, waarin de Marine zich volgens de overtuiging des heeren RIJK, bevond, was van dien aard, dat de Minister, bij verwerping van zijne voorstellen tot herstel, niet langer de verantwoordelijkheid voor de gevolgen dragen kon.

De geschiedenis van dat nieuwe voorstel des heeren RIJK leert ons, dat hij niet in de gelegenheid gesteld werd om de opregtheid der gevoelens van de wetgeving ter toetse te brengen; want de Minister-raad verwiëp dat voorstel.

In de zitting van 18 Febr. kwam het voorstel van den heer RIJK in behandeling. De discussie van den Raad — zegt de overleden vice-admiraal — deden den Minister van Marine spoedig zien, dat hij van zijne ambtgenooten geene ondersteuning te wachten had; slechts één lid verklaarde er zich voor, om deze suppletoire begrooting naar de wetgeving te brengen. (3) De raad gaf alleen zijne toestemming tot eene suppletoire begrooting voor het begin der vernieuwing van de sluis te Vliissingen. Alleropmerkelijkst is, in verband met den vervallen toestand, waarin onze Marine zich thans, na verloop van eenige jaren, voordoet, de voorspellende verdediging des heeren RIJK van zijn voorstel in den Ministerraad. Zij doet de oogen opengaan voor de ware oorzaken van het tegenwoordige verval en de overtuiging vestigen, aan wie, zoo'er schuld is, de de schuld van dat verval te wijten zou zijn.

Alvorens zich echter aan deze beslissing te onderwerpen, verdedigde de Minister van Marine met klem zijn voorstel; zeggende, dat hij het persoonlijk gevoelen van ieder lid eerbiedigde, maar niet gehouden kon worden zijne eigene overtuiging daaraan ten offer te brengen; dat die overtuiging niet veranderd was door de adviezen zijner ambtgenooten, en dat (al stond hij alleen) zijn pligt hem verbod, van zijn gevoelen terug te komen. Dat, mogt er geen gevolg aan zijn voorstel worden gegeven, hij de overtuiging heeft, zijn pligt te hebben gedaan er zich aldus vrijwaarde van de gevolgen, die het niet tijdig nemen van voorzorgsmaatregelen kunnen na zich slepen. Dat hij mede doordrongen was van de noodzakelijkheid, om in alle takken van bestuur de meeste zuinigheid in acht te nemen; maar dat er bezuinigingen zijn, die, te ver gedreven, de noodlottigste gevolgen kunnen hebben, en dat hij als zoodanig beschouwt de te groote inkrimping op alles wat de verdediging van het Rijk en de overzeesche bezittingen aangaat, dat, is het oogenblik van gevaar daar, men met geene millioenen te helpen is, en dat, juist omdat de Kolonien van zoo onschatbare waarde zijn, men voor alle middelen van verdediging, in tijds moet zorgen. Hij betreurt: dat men aan de Marine geene uitbreiding wil geven, en houdt het er voor, dat de zeemagt, thans in O. Indië aanwezig, niet voldoende is en het wenschelijk is, aldaar meer stoomschepen te hebben.

De Koning vereenigde zich met het gevoelen van de meerderheid der Ministers: en dus had de poging van den Minister van Marine, niet om verhoging van het vroegere eindcijfer, maar om het op administratie en werven bespaarde, aan te wenden tot uitbreiding der actieve Marine, SCHEPBRUK GELEDEN OP het bijna eenparig gevoelen zijner ambtgenooten en op dat van den Koning (4).

Niet onbelangrijk komt het voor, hier op te geven de namen der Ministers, die, bij het uitbrengen van dat afwijzend advies, leden waren van den Ministerraad. Het waren de heeren J. A. H. DE LA SARRAZ, Minister van Buitenlandsche Zaken; Jhr. Mr. M. W. DE JONGE VAN CAMPENS NIEUWLAND, Minister van Justitie; Jhr. Mr. J. A. Ridder VAN DER HEIM VAN DUIVENDIJK, Minister ad interim van Binnenlandsche Zaken; H. BARON VAN ZUYLEN VAN NISVELT, Minister van de Herv. Eeredienst; Mr. J. B. VAN SON, Minister van de R. C. Eeredienst; J. C. RIJK, Minister van

(3) Ibid. bl. 658.

(4) Ibid. bl. 660.

(5) Ibid. bl. 660.

Marine; Mr. E. A. v. HALL, Minister van Financien; F. C. LIST, Minister van Oorlog; en J. C. BARD, Minister van Kolonien.

De heer RIJK, die van meening was, dat al het gebeurde zijne afbraiding niet noodzakelijk maakte, werd door al de geleden nederlagen niet ontmoedigd, en waagde het volgende jaar nieuwe pogingen om te zien, of hij dan het verloren terrein zou kunnen hervinwen (5). Hoe hij toen zijne nieuwe pogingen op den bepaalden tegenstand van den heer VAN HALL zag afstuiten, zullen wij in een volgend artikel aantoonen.

Wij hebben ons verbaasd over de onverwachte wending van den heer J. B. en over de wijze, waarop deze zich in de laatste dagen heeft geopenbaard.

Vroeger werd meer dan eens verklaard, dat men zich met geen politiek inliet, nu en dan eens een dagblad ter hand nam en menigmaal nog opzettelijk op den inhoud moest worden opmerkzaam gemaakt.

Vroeger was het nu en dan (soms met belangrijke tusschenpozen) eene financiële beschouwing in de *Nederlander*, om de maatregelen der Regering te ondersteunen, of de voorstellen der constitutionnele partij te bestrijden.

Thans treft men — geregeld zouden wij bijna zeggen — in de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode*, uitsluitend politieke beschouwingen aan, geteekend J. B., die de duidelijkste blijken dragen van eene ijverige studie in onze politieke; hij voorkomt constitutionnele dagblappers, die ook van eene kennismaking der in het licht komende staatkundige brochures.

Men heeft het vaandel van de *Nederlander*, welks kleur trouwens weinig sympathiseerde met de godsdienstige en staatkundige kleur van den heer J. B., verlaten en men is begonnen *zijne eigene zaken te doen*.

Voor hen die de beginselen van den heer J. B. zijn toegedaan, is de terugkeer tot den politieken toestand van vóór 1848, al ware het ook tot vóór 1840, niet verwerpelijk.

Men kan het dan ook den tegenwoordigen eigenaren van de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* niet euvel duiden, dat zij, hunne antecedenten raadplegende, tot de bron af dalen van waar vroeger welvaart en voorspoed van zoo menigen gunsteling zijn voortgevloeid, al ware het ook dat bijzondere belangen even dikwerf medebragten, dat het algemeen belang werd gekrenkt.

De regering van Willem I was bijzonder gunstig voor zoogenaamde handels- en nijverheids-ondernemingen en daarvan werd op eene niet altijd kiesche wijze door menigeen gebruik gemaakt.

Onuitputtelijk scheen de kas, waaruit, in het belang der nationale nijverheid, voorschotten werden verleend en, waar het eenmaal gelukt was de koorden der beurs te doen openen voor eene nieuwe industrie, scheen het onvermijdelijk, dat men, om niet alles te verliezen, gestadig tot eene ruimere ondersteuning verplicht werd.

Uit dat oogpunt wijzen wij op een Koninklijk besluit van den 7 September 1836 (Stbl. no. 47) als de eerste stap op een weg, die voor 's Rijks schatkist aanzienlijke, voor de natie nog onbekende radeelen heeft ten gevolge gehad, en dat alleen, om een jong mensch aan een middel van bestaan te helpen, waarvan evenwel de uitkomst niet aan het doel heeft beantwoord, om dezelfde reden, die zoo vaak menig vader teleurstelling en verlies haart en berokkent.

Is het dan wonder, dat men met hardnekkigheid eene rigting bestrijdt, tot wier beginselen ook behoort de waakzaamheid, dat 's Rijks gelden niet worden besteed ten gevalle van sommige *chevaliers d'industrie*, en dat men het niet verwerpelijk acht dien strijd te voeren met wapenen, die tevens *gedeljk voordeel* aanbrengen?

Op hoedanige wijze in den Gemeenteraad van Utrecht... Minister van Binnenlandsche Zaken gevolgd wordt; ten aanzien der behandeling van gemeentezaken en gemeentebelangen, kan ons blijkend uit het verslag der vergadering van den 8 Februarij jl.

Ter tafel kwam eene missive van dien Minister, ten geleide van een gewijzigd tarief voor de stuis te Vreeswijk.

De toon van dit stuk deed den heer van Beeck Calkoen leed. Hij erkende de bevoegdheid der Regering, om den Raad bepaaldelijk te weigeren het door hem aangenomen standpunt te erkennen, het aan hem overlatende, of hij zoude meenen iets daartegen te kunnen of mogen inbrengen. Maar wenschelijk was het hem voorgekomen, dat de Regering had kunnen besluiten de onjuistheid der aangevoerde gronden aan te toonen, en de uitdrukking, dat de Raad, door de goedkeuring van dit voorgedragen tarief nu toch erlangde 't geen hij gaarne wenschte, maakte op hem den pijnlijken indruk van spottewijz.

Maar, zal men zeggen, dat was het gevoelen van een raadslid, dat geacht kan worden te behooren tot eene staatkundige partij, welke zich door dit Ministerie miskend gevoelt in hare bewezen diensten. Welnu, zetten wij op de volgende consideratien:

De heer van Ittersum wenscht eene stemming in deze zaak. Wanneer de Minister die het laatste woord heeft en hebben moet, dit doet op eene wijze, welke tot zoo gewichtige bedenkingen aanleiding geeft, dan eischt zijns inziens, de waardigheid van dezen Raad, dat men zulk een stuk maar niet eenvoudig voor notifikatie aanneemt. Spreker zegt: zich om die reden niet te vereenigen met het voorstel van den Voorzitter, daar ook hij wenscht, dat het ingekomen stuk in handen worde gesteld van die zelfde commissie, welke in deze moeilijke zaak den Raad zoo zeer heeft verplicht.

Dat voorstel werd met 18 tegen 2 stemmen aangenomen.

Zou de Nederlander, zoo zulks onder het vorig Ministerie ware gebeurd, niet een kreet van afkeuring hebben doen hooren?

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Te Parijs was algemeen het gerucht in omlaop, dat de reis des Keizers uitgesteld is, tot de eerste dagen van Maart. Sommige zeiden zelfs dat dit plan geheel was opgegeven en het was onder dien indruk, dat de beurs een streven tot rijzen vertoonde. Is dit plan veranderd opgegeven of is de uitroeping slechts verhoord? Wij weten het niet; maar hebben het vermoeden, dat deze laatste onderstelling, de vertraging in de terugkomst van generaal Niel en het verlagen des Keizers om met lord John Russell eene conferentie te hebben (die, blijkens eene telegrafische depêche, eerst gister te Parijs is aangekomen), kunnen tot het uitstel der reis aanleiding gegeven hebben.

Intusschen zijn er menigvuldige geruchten in omlaop omtrent de toebereidsen tot dit vertrek en spreekt men er van, dat de geheele keizerlijke garde naar de Krim zou worden gezonden.

Men zegt ook, dat het voornemen bestaat om deze garde met 6 à 10,000 man te vermeerderen.

Omtrent het tractaat met Pruisen steeds dezelfde toestand. Er bestaat thans onzekerheid over het feit van het tractaat zelf; maar uit verschillende mededeelingen en berichten blijkt, dat de Westersche mogendheden thans hoegenaamd niet bevreesd zijn over het gedrag van Pruisen, en dat zij die mogendheid zoo niet als geallieerd, zeker toch ook niet als vijand beschouwen.

Eene telegrafische depêche uit Berlijn meldde, eenige dagen geleden, dat het kabinet van Weenen aan het hof van München heeft doen weten dat het *Kriegsbereitschaft* slechts beschouwt als een voorbereidenden maatregel tot de mobilisatie van de bondscontingenten.

Men schrijft uit Teheran dd. 3 Jan. dat het bericht eener zending van eene Bransche missie naar Perzie een uitnemend indruk heeft gemaakt, en dat men zich gereed maakte om de vertegenwoordiger van Keizer Napoleon op de meest welwillende wijze te ontvangen.

Reeds gister deelden wij in eene telegrafische depêche uit Londen mede, dat aldaar het gerucht loopt, dat de heeren Gladstone, Sidney Herbert en Cardwell hun ontslag hebben ingediend als leden van het kabinet, weigerende zij in het compromis van den heer Roebuck te treden.

Indien dit gerucht zich bevestigt, dan zou lord Palmerston daardoor in eene geringe verlegenheid worden gebracht, vooral indien hij een kanselier der schatkist zou moeten zoeken.

De heer Roebuck heeft aan zijne motie enkel een retrospectief karakter gegeven, de tegenwoordige administratie buiten sprake stellende, om de enquête slechts betrekking te doen hebben op het gedrag van het vorig Ministerie. Hij zou aan de regering de bevoegdheid overlaten, om zeven van de vijftien leden der Commissie te benoemen en lord Palmerston zou, op zijne beurt, vijen van het voornemen, om de Kamer te verzoeken, op haar besluit terug te komen.

Het is ligt te begrijpen, dat de motie ook onder dien vorm door sommige leden van het Kabinet bezwaarlijk kan worden goedgekeurd, vooral door den heer Sidney Herbert, die in het vorige Ministerie de betrekking van Secretaris voor de oorlogs-aangelegenheden behoeftte.

In het Lagerhuis heeft eene belangrijke discussie plaats

gehad, over den handel met Rusland en de maatregelen, om den aan banden te leggen. De discussie verspreiden over het gepaste en krachtdadige der maatregelen.

Volgens sommige sprekers, zou het gevolg der blokkade slechts zijn, de zending der Russische waren en voortbrengselen naar de Pruisische havens en om ze te bezwaren met transportkosten, die voor het grootste gedeelte door den Engelschen handel betaald zijn. Volgens den heer Cardwell, zou het verlies door de blokkade veroorzaakt, integendeel, zeer groot zijn. De slotsom is, dat men, volgens de verklaringen der regering, dit jaar in de Baltische zee op dezelfde wijze als in het vorige, zal te werk gaan. Er zullen geen certificaten van oorsprong gegeven worden voor de waren, welke uit Pruisische havens komen. Eene strenge blokkade zal alleen gehandhaafd worden ten opzichte der Russische havens.

De Zwitsersche dagbladders houden zich dezer dagen zeer bezig met de quaestie der neutraliteit.

De toetreding van Piemont tot het tractaat van 2 Dec., doet eenige Zwitsersche staatslieden de vrees opvatten, dat door de Westersche mogendheden dergelijke stappen zullen gedaan worden bij den Bondsraad (uitvoerenden raad) en dat dit ligchaam zoo al niet zal willen toetreden, dan althans de quaestie in de kamer zal brengen. hetgeen de bijeenroeping van de bondsvergadering onvermijdelijk maakt.

De discussie over het wets-ontwerp op de kloosters, welke in de kamer van afgevaardigden te Turin behandeld wordt, neemt met den dag in belangrijkheid toe. Den 16 sprak de heer Foresta op meesterlijke wijze over dit ontwerp, en den volgenden dag sprak de heer Cavour eene hoogst belangrijke redevoering uit, waarin hij het wets-ontwerp uit een staathoudkundig en financieel oogpunt verdedigde.

Het einde dezer zitting is nog niet bekend.

De Spaansche Cortes hebben de beraadslagingen over de leening van 500 millioen realen nog niet ten einde gebracht.

Den 20 Januarij heeft de president der republiek van Venezuela generaal Jose-Gregorie Monagas zijne betrekking nedergelegd in handen van den vice-president Joaquin Herrera.

Denzelfden dag zijn de Kamers bijeen gekomen om over te gaan tot de benoeming van een president. Generaal Jose-Taleo Monagas vereenigde de meerderheid van stemmen op zich en is desvolgens geproclameerd tot President van de republiek.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Het verslag der Commissie, betreffende inlichtingen op het adres van L. van Vliet, megens klagen over het Indisch Bestuur, uitgebragt in de zitting van 21 dezer, en over welks conclusie in eene eerstvolgende vergadering beraadslagd zal worden, is van den volgenden inhoud:

Bij besluit der Kamer van 10 Julij 1854 is in handen over Commissie ten fine van onderzoek gesteld eene missive van den heer Minister van Kolonien van den 19den Junij te voren, waarbij, naar aanleiding van een vroeger besluit dezer Kamer van 23 Mei 11., onder afschrift van een referate aan den brief van 5 Maart 1853, no. 36, lit. A, inlichtingen worden gegeven omtrent klagen over het Indisch Bestuur, vervat in een adres door L. van Vliet te 's Gravenhage der Kamer aangeboden.

Uwe Commissie is van oordeel geweest dat hare taak zich bepaalde tot het onderzoek of, in verband met die inlichtingen, voldoende bleek dat de beklagde handelingen zijn verrigt overeenkomstig algemeene of bijzondere wettelijke bepalingen, binnen de grenzen van bevoegdheid der magt van wie zij uitgingen, en met inachtneming der voorgeschreven vormen.

Gemakkelijker zoude die taak zijn geweest, waren de inlichtingen meer nog met redenen omkleed en de regtmatigheid der handelingen overal door aanhaling van de daartoe betrekkelijke verordeningen gestaafd. Bij gedeeltelijk gemis heeft uwe Commissie getracht daarin door eigen nasporingen te voorzien.

Ten opzichte der punten en feiten heeft zij geoordeeld te kunnen volstaan met te verwijzen naar de opgaven in het adres vervat, als zijnde, wat de hoofdzaak betreft, niet tegengesproken.

I. Het eerste punt van beklag betreft de intrekking van des adressants admisie of benoeming als procureur te Soerabaja.

Die admisie of benoeming was verleend door den Gouverneur-Generaal bij besluit van 10 April 1840.

De Bataviasche statuten, de usantien, de uitdrukkelijke bepalingen der zegel-organisatie van 16 October 1817, de resolutie van 28 Februarij 1836, no. 21, bij art. 5 verklarende ook de procureurs tot contribuanten van het Burgerlijk Weduwenfonds, als uitdrukkelijke voorwaarde van hunne toelating of benoeming, toonen alle aan hoe die admisie of benoeming eene vereischte is en alteen van de Hooge Regering kan uitgaan. De regel nu, dat die aanstelt ook ontslaat, tenzij het tegendeel uitdrukkelijk is bepaald, zal, vooral met het oog op art. 19 van het regeringsreglement van 1835, evenzeer ten deze gelden.

Geheel overeenkomstig hiermede zijn de latere bepalingen op dit stuk gemaakt bij de artt. 135 en 136 der Regterlijke Organisatie voor Neêrlandsch Indie; terwijl het dan ook niet denkbaar zoude zijn dat daarbij van andere, veelmin van strengere beginselen dan de tot op dat tijdstip heerschende ware uitgegaan.

Het ontslag of de intrekking heeft plaats gehad bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 12 April 1842, en alzo door dezelfde magt welke had aangesteld; op voordragten van den Raad van Justitie van Soerabaja, voor welken de adressant postuleerde, van het hoogste regterlijk collegie, en na verhoor van den Raad van Neêrlandsch Indie.

De gronden, welke tot dat besluit hebben geleid, kunnen geen pant van onderzoek voor de Kamer uitmaken, en uwe Commissie is mitsdien van oordeel, dat de handeling is geschied door en geheel ter zedelijke verantwoording der bevoegde magt, en zelfs met inachtneming van vormen, nevens gebiedend voorgeschreven, doch waarborgen opleverende tegen willekeur en overijling.

Zij acht daarin voldoende de inlichtingen, op dit punt door den heer Minister gegeven.

II. Niet zoo voldoende zijn aan uwe Commissie de inlichtingen voorgekomen omtrent het tweede punt van beklag des adressants verwijdering uit de Praeanger regentschappen hetgeen dan ook in des Ministers schrijven als het minst ongegrond wordt beschouwd.

Noch in dat schrijven, noch elders heeft zij wettelijke bepalingen aangetroffen, welke hetzij de verwijdering zelve hetzij de wijze waarop zij is geschied, zouden regtvaardigen.

Zij kan ter wettiging der verwijdering zelve niet aannemen de eeniglijk daartoe aangehaalde publicatie van Januarij 1821, welke met het oog op hare aanleiding, handhaving namelijk van het toen bestaande stelsel van administratie, kennelijk eene andere strekking heeft; welke daarenboven de beschikking, bij overtredingen te nemen van het Gouvernement zelve, niet van den resident uit te gaan; welke eindelijk door de publicatie van 10 Januarij 1834 hare werking schijnt te hebben verloren.

Uwe Commissie acht zich in deze hare meening versterkt door den twijfel bij den Minister zelve bestaande omtrent de voortdurende kracht dier verordening, door het oordeel van den procureur-generaal bij het Hooggeretshof en het niet-homologeren van de handeling door de Hooge Regering.

Veel minder nog heeft uwe Commissie bepalingen aangetroffen, welke de niet wedersproken feitelijkheden van den wettigen, ter gelegenheid der verwijdering tegen de adressant gepleegd. Zij mag niet ontveinen zich in dat gemis te hebben verheugd, omdat haar die feitelijkheid niet bestaandbaar voorkomen met de bescherming van persoonlijke veiligheid, waarop ieder ingezetene van Neêrlandsch Indie aanspraak behoort te kunnen maken.

Uwe Commissie mag eindelijk niet onopgemerkt laten de schade, ten gevolge dier in haar oog niet gewettigde verwijdering, door het later verbranden zijner achtergelaten goederen aan den adressant veroorzaakt.

Als slotsom van hare overweging omtrent dit tweede punt van beklag vermeent zij als haar oordeel te moeten doen kennen, dat des adressants nitzetting uit de Praeanger regentschappen en de wijze waarop die heeft plaats gehad haar niet is gebleken door eenige wettelijke verordeningen geregvaardigd te zijn.

III. Geheel daarentegen kan zich uwe Commissie vereenigen met de inlichtingen, door den heer Minister omtrent het derde punt van beklag, des adressants verwijdering uit Neêrlandsch Indie, gegeven.

Bij art. 24 van het regeringsreglement voor Neêrlandsch Indie van 1836 is aan den Gouverneur-Generaal de magt gegeven om personen, hem gevaarlijk voorkomende, in verzeerde bewaring te doen nemen en uit Indie te verwijderen, onder opvolging der daarbij bepaalde voorschriften schriftelijken en eigenhandig ondertekenden last; het later van een behoorlijken tijd tot het in orde stellen van zaken eindelijk het dadelijk kennisgeven aan het Departement van Kolonien.

Volgens de verzekering des Ministers is aan het laatste punt gevolg gegeven; volgens de erkenning des adressants zijn ook de twee andere voorschriften ten zijnen opzichte in acht genomen. Geene vormen zij hier dus verzuimd. Of meerdere dan de voorgeschrevene kon de adressant geen aanspraak maken. Eindelijk, het oppergezag in Nederland heeft de handeling gebillikt, terwijl de gronden, welke tot deze handeling hebben geleid, naar de meening der Commissie, geenszins een onderwerp van booordeeling voor de Kamer kunnen uitmaken.

Op grond van al deze beschouwingen heeft uwe Commissie de eer voor te stellen:

dat de Kamer de inlichtingen, door den heer Minister gegeven, ten opzichte van het eerste en van het laatste punt, voor kennisgeving aanneme:

en dat zij, zich vereenigende met het oordeel der Commissie betreffende het tweede punt, van dit Verzoek mededeeling doe aan den heer Minister van Kolonien.

TER BRUGGEN HUGENHOUT
STORM VAN 'S GRAVESAND
GODEFRUIJ
ELOUT VAN SOETBROUW
STRENS.

's Gravenhage, 23 Februarij 1854.

Z. M. heeft bij besluit van 30 December 1854, no. 76, zoo veel betreft de benoeming van den heer W. Straver tot van het bestuur van den Hoogen Maasdiijk van Stad en Land van Heusden (Noordbrabant), op diens verzoek ingetrokken.

Z. M. heeft benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Wadenoijen e.a., den heer J. J. Charbon; thans ontvanger derzelfde middelen te Buren, te Hunze, te den heer J. A. van Vliet, ambtenaar bij het kabinet des

Inspecteur der 3de kl. der registratie en domeinen, den heer E. H. Ramoer, thans ontvanger der registratie en domeinen te Wageningen; voorts de ontvangkantoren der directe belastingen en accijzen te Twisk c. a. en te Wervershoof ingetrokken en vereenigd, te weten: de ontvangst over de gem. Twisk en Opperdoes, hiertoe de zelve middelen van Midwood, titularis den heer B. Dierant; en die over de gem. Wervershoof en Andijk, met die der directe belastingen, in 'en uitgaande' regten en accijzen te Medemblik, titularis de heer G. D. Thierens.

Z. M. heeft den luit. H. van Slooten, van het 3de regim. infanterie, op pensioen gesteld, en het bedrag van dat pensioen, bepaald op f 585.

Z. M. heeft benoemd bij het regim. Grenadiers en Jagers tot luit. den 2de luit. Jhr. H. P. C. G. van der Hoeven en A. C. T. Gevers: Leutens, van het korps; bij het 6de regim. infant. tot luit. den 2den luit. C. L. Walther, van het korps; bij het instructie-bataillon tot luit. den 2den luit. W. H. Doorman, van het korps.

De eerste grutterij, welke in deze stad door stoom gedreven wordt, is opgericht door den ijverigen handelaar, den heer J. P. van der Maesen, in de Pastoors-warande alhier. Wij hebben met genoegen deze sloot-irrigating heden voor 't eerst zien werken. De maker is de smid F. B. Meijlink, te Haarlem; de machine is van vier paardenkracht met hooge drukking, en verdient zoowel om de groote beknoptheid en schijnbaar als om de gemakkelijke van werking allen lof. De ketel wordt met kokend water gevuld, dat op even eenvoudige als ingenieuze wijze door den afgewerkten stoom verhit is.

Garne verheugen wij ons in deze nieuwe uitbreiding, welke aan de industrie in onze stad is gegeven, en hopen dat het door den heer van der Maesen gegeven voorbeeld van doorzigt, ook door anderen in andere takken van nijverheid-moge worden nagevolgd.

Men verneemt, dat bij den Gemeenteraad te Apeldoorn het belangrijk voorstel aanhangig is, om een nationaal gedenkteeke te stichten en toe te wijden aan het Huis van Oranje, bij gelegenheid dat Prins Willem III. voor twee eeuwen, het lustslot het Loo in eigendom heeft verkregen, zijnde in 1656 ten behoeve van Z. H. d'angekocht. Dit gedenkteeke zou bestaan in een gast- en bestedings-huis, terwijl door den voorsteller moet aangegeven zijn het denkbeeld om ter wederzijden van den hoofdingang te plaatsen de heeltenissen van Z. H. Prins Willem III en van Z. M. Koning Willem III met de jaartallen 1656 en 1856.

Wij lezen in het dagblad de Indier het volgende:

Verscheidene dagbladen hebben van ons eene mededeeling overgenomen, dat de s Gravenhaagsche Nieuwsbode door den heer BAKK te Utrecht voor de som van f 9000 zoude gekocht zijn. Wij achten ons verplicht, dat berigt in zoover te verbeteren, dat de heer BAKK slechts drie vierde deel van de Nieuwsbode heeft gekocht, en wel voor de som van f 10,000. Wij waarborgen dit berigt als volkomen juist.

Het boekverkoopers-collegie te Utrecht had eenigen tijd geleden aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken hier stad een adres gericht, waarin zij opmerkzaam gemaakt werd op de bezwaren van den boekhandel in zake de postkantoren. De Kamer stelde dat adres in handen van een commissie, en deze bracht een zeer uitgewerkt en uitnemend deskundig verslag uit, waarbij de Kamer werd geadviseerd, om zich tot de Tweede Kamer te wenden en haar te verzoeken dat alnog in de wet, houdende wijziging in de Postwet, mogen worden opgenomen bepalingen waarbij:

10. de vrijdom van port aan postambtenaren toegekend, wordt ingetrokken, en aan hen wordt verboden om zich te belasten met het leveren van nieuwsbladen, tijdschriften, boek- of drukwerken, of daaraan direct of indirect deel te hebben;

20. de heffing van het droit de boite wordt verhoogd en het recht om kosteloos de nieuwsbladen, tijdschriften, boek- of drukwerken af te halen, wordt gewaarborgd.

Van dit verslag is, door het boekverkoopers-collegie te Utrecht, een afskrif aan de leden der Tweede Kamer toegezonden.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Winschoten heeft aan de Tweede Kamer het navolgende adres ingezonden:

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Winschoten heeft met genoegen de gunstige resultaten opgemerkt behoudende, die de postwet van 1850 zoowel voor het maatschappelijk en handelsverkeer, als voor den staat opleverde het met bijzondere belangstelling ontwaard, dat de regering het groote nut der postvermindering inziende, op dat een ontwerp van wet tot wijziging voorstelde. Hoezeer dit besluit volmondig toejuichende heeft zij zich met de artikels 3 en 7 niet kunnen vereenigen en werd gehouden discussie besloten hierop de aandacht awer verandering te vestigen.

Door de toezending van een kopij-adres der Kamer van Koophandel en Fabrieken te Groningen dd. 6 dezer, aan uwe vergadering, is het haar intusschen gebleken, dat deze hare remarques reeds dienangaande heeft ontvouwd en gelooft zij, om niet in herhalingen te treden, als nu te kunnen volstaan, met daaraan hare volkomene aphaesie te schenken, terwijl zij bovendien ten opzichte der openbare zaken, nog uwer bijzondere attentie wenschte aan te bevelen, dat in deze environs de voerlieden en schippers veelal negotianten zijnde, dit incident onvermijdelijk een groot bezwaar voor den handel moet te weeg brengen. Het hare spijt heeft zij echter opgemerkt dat er noch een gemeld adres gewag gemaakt, noch in de conceptwet

eene voorziening opgenomen is, omtrent eene grief den boekhandel zov zeer trest, en de uitoefening van dat bedrijf schier onmogelijk, althans hoogst moeyelijk maakt. Het is nl. het prerogatief der postdirecteuren boven dezen toegestaan. Zij is van oordeel dat deze reeds te lang bestaande privilegien moeten worden ingetrokken, en veroorlooft zich diensvolgens om zich op het in tijds-door de H. H. Kruseman c. a. aan uwe vergadering ingediend verzoekschrift te refereren, in het volle vertrouwen dat de daarin onschreven teiten eindelijk in ernstige overweging genomen zullen worden, en tot een gewenscht resultaat mogen leiden.

In de N. R. O. van heden leest men: Een particuliere brief uit St. Thomas aan een geacht handelshuis hier ter stede, dd. 30 Januarij, meldt:

Het schijnt, dat de gouvernementen zich aan het eiland Aves (hetwelk aan Holland behoort) laten gelegen liggen. Gisteren is van hier vertrokken Z. M. korvet Lynx, om genoemd eiland, door de Amerikaansche vrijbuiters in bezit genomen, te doen ontruimen.

Wij verheugen ons, dat de Nederlandsche autoriteiten op Curaçao hebben ingezien het belang, dat alle gouvernementen hebben, om zich tegen de aanmatigingen van de Noord-Amerikaansche democraten te verzetten, en dat luidig genoeg, om de overmeestering van het Aves eiland niet tot de faits accomplis te doen behooren.

De Courrier de Limbourg bevestigt het berigt, dat de kavallerie en artillerie van het Limburgsche Contingent, in de omstreken van Roermond geconcentreerd en op dien voet van oorlog gebragt zal worden, en dat reeds wegens de fourrage van 700 paarden wordt onderhandeld; voegt er evenwel bij, dat het nog slechts geldt eene eventuele leverantie, voor het geval namelijk, dat de Duitsche Bondsvergadering mogt eischen, dat het Limburgsche contingent in het hertogdom zelf gecantonneerd wierd.

De Arnh. Cl. meldt, dat aan de heeren G. L. Baud en D. J. H. Boellaard, bestuurders der Oost- en West-Indische opvoedings-maatschappij, de eer te beurt is gevallen door Z. M. te worden benoemd tot groot kruis en kommandeur van de orde der Eikenkroon; terwijl de heer R. H. Arntzeius, Secretaris dier maatschappij, tot ridder dierzelfde orde is benoemd.

Heden hebben de afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het onderzoek over het ontwerp van wet nopens het onderwijs, gisteren aangevangen, voortgezet. Na afloop daarvan zullen worden onderzocht lo. het voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal; 2o. de subsidie voor het kattaal van Grave naar den Amer.

Z. M. de Koning heeft heden de tentoonstelling der voorwerpen, bestemd voor de Parijssche tentoonstelling, bezocht. De toevloed van bezoekers was gister zeer talrijk en allen die de tentoonstelling hebben bezocht, waren opgetogen over het kunstige en smaakvolle der voorwerpen.

H. H. K. H. Prins en Prinses Hendrik hebben, bij zoo menige bijdrage tot een liefdadig einde, ook H. H. bijdragen niet onthouden aan de buitengewone inschrijving, welke laatstelijk heeft plaats gehad ten behoeve van het Israëlitisch weeshuis alhier.

De sub-commissie voor de belangen der s Gravenhaagsche nijverheid op de in 1855 te houden tentoonstelling, te Parijs, heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat de alhier gehouden wordende tentoonstelling van de goederen, uit deze genieente daarvoor bestemd, is verlengd tot en met den 4 Maart 1855.

De avond van gisteren, 22 Februarij, in de Rederijkerskamer genoten, was zeer schoon en beantwoordde volkomen aan het voorgestelde doel, en wat de belangrijke opkomst der toehoorders en wat de voordragt der heerlijk gekozen dichtstukken betreft. Allen die ons het kunstgenot deden smaken hebben zich voortreffelijk van hante taak gekwet; vooral muntte daarbij uit de dood van Solomon; het kind Moses aan de wäleren toevertrouwd, en Francesca de Rimini. De heeren Rederijkers zijn van ook verscheidene malen met algemeene toejuichingen terug groepen. Wij hopen dat altijd, wanneer er zulk een edel doel bevordert moet worden, de ijver aan beide zijden even onverlaagd moge wezen, dan zullen allen en Rederijkers en toehoorders eene nog hoogere vreugde dan het kunstgenoegen smaken: het bewustzijn van weldadig te zijn geweest.

Het ba, dat gisteren avond, bij gelegenheid der viering van het verjaarsfeest van Washington, door den heere de Belmont, minister-resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof, werd gegeven, was een der rijkste en prachtigste, dat sedert lang in de residentie is gehouden. Het geheele hotel was op eene schitterende wijze ingerigt. Van af den ingang en door al de zalen en vestibules, waren bloem- en potgewassen aangebragt. De rijke zalen waren door honderden waskaatsen verlicht. Op de eerste verdieping van het hotel was eene tafel aangerigt voor de leden der Koninklijke familie en in de beneden-salons voor de genodigden. Aan beide tafels was een wel bezet orkest geplaatst, dat de schoonste muziek uitvoerde. Het bal werd vereerd met de tegenwoordigheid van H. H. MM. den Koning en Koningin, H. H. K. H. prins en prinses Hendrik, en prins en prinses Frederik, benevens Z. D. H. den hertog Bernard van Saxon-Weimar, met H. D. dochter de hertogin

Anna. Tot de genodigden behoorden de leden van het corps diplomatique, de ministers en een aantal andere (omstreeks 300) personen.

Onder dagteekening van 12 dezer schrijft men uit Luxemburg aan de Gazette de Trèves: Het gerucht betreffende de toenadering van Holland tot de alliantie der Westersche Mogendheden wint al meer en meer veld, en zijn de heraanblijgingen betreffende deze aangelegenheid en de mobilisatie der bondsoverrechten, die onzen administrateur-generaal van B. Z. nog in s Hage wederhouden.

Uit het Nieuwe Diep wordt gemeld, dat de Kapitein Zee, J. H. Stenk, benoemd is tot kommandant van Zr. Ms. wachtschip de Rhijn.

Volgens de bij het departement van Kolonien ingekomene berichten van Curaçao, waren op den 27sten Januarij 1855 geene lijders aan de gele koorts meer in het militair hospitaal onder behandeling. Sedert den 3den dier maand had zich slechts één sterfgeval ten gevolge dier ziekte voorgedaan.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Gent zijn aldaar gedurende het tweede halfjaar van 1855 aangekomen 11 Nederlandsche schepen uit vreemde havens; als uit Brewig 3, uit Dantzig 2, uit Namsø 1 met hout, uit Bergen 2 met visch, uit Archangel 1 met vlas en pek, uit Memel 1 met vlas, uit Bordeaux 1 met wijn.

Uit Gent vertrokken 3 Nederlandsche schepen, als naar Zierikzee 1, naar Amsterdam 1, naar Noorwegen 1 in ballast, naar Hamburg 1.

Het handelsverkeer met Nederland door de binnenwateren was bijzonder levendig; immers zijn bij de uitvaart geteld 552 vaartuigen, metende 42,090 tonnen, waaronder 478 onder Nederlandsche vlag, en 76 onder Belgische vlag.

Van die vaartuigen waren 352 met steenkolen geladen en 28 in ballast; ofschoon de meeste ledig aankomen om steenkolen te laden, zijn er evenwel onder Nederlandsche vlag 191 en onder Belgische 38 geladen gekomen, onder Nederlandsche vlag kwamen o. a. 25 met granen en aardappelen, 27 met visch, guano en raapkoeken, 86 met diverse waren, 10 met kofij.

De bestaande oorlog heeft ook te Gent een nadeeligen invloed uitgeoefend; gedurende het gansche jaar is bijna de uitvoer van suiker en suiker-beleemerd, en de binnenlandsche consumtie was ook minder.

De 10 aldaar aanwezige suikerraffinaderijen hebben ongeveer 10,600,000 kilogr. lompen, brooden enz. geleverd. De verhoging der graanprijzen heeft een toeneemend verbruik van rijst te wege gebragt; 4 melmolens werden daartoe aangewend, die gedurende 1854 ongeveer 15,000,000 kilogr. rijst hebben gepeld.

De katoen-industrie, de voornaamste der stad, heeft bijzonder geleden door de duurte der levensmiddelen.

De uitvoer van lijn linnen is zeer beperkt geweest, slechts van ruw linnen is de vvererij bevordert door de buitengewone behoefte aan zaaidoek.

Van mechanische vlas-spinnerijen telt Oost-Vlaanderen thans 23 inrigtingen. De uitvoer van paagaren naar Duitschland neemt toe en strekt zich uit tot geheel den Oostenrijkschen-keizerstaat; afschoon vele takken van nijverheid bijv. de fabricatie van broekenstoffen en van stoffen van katoen en wol gemengd, ook veel geleden hebben, zoo is echter de productie van wollen en katoenen goederep aanzienlijk gebleven: de stad St. Nicolaas is daarvan het middelpunt.

Blijkens eene door Zr. Ms. consul te Dantzig verstrekte opgave, is die haven gedurende het laatste halfjaar 1854 door 116 schepen onder Nederlandsche vlag, metende te zamen 5794 lasten, bezocht geworden. Hiervan kwamen er 47 regtstreeks uit Nederland en 69 uit vreemde havens en wel: uit Amsterdam 19 met stukgoederen, 3 met oud ijzer en 3 in ballast; van Buitendijk 1 in ballast; van Dordrecht 2 met oud ijzer; van Edam 1 in ballast; van Groningen 3 in ballast; van Harlingen 1 met dakpannen; 1 met ijzer en 2 in ballast; van Rotterdam 2 met stukgoederen en 3 met ijzer; van Sappemeer 1 in ballast; van Schiedam 4 in ballast; van Rensburg 1 met oud ijzer; van Leer 3 met dakpannen; van Bremen 1 met stukgoederen; van Hull 1 met stukgoederen; van Grangemouth 1 met steenkolen; van New-Castle 1 met steenkolen en 2 met stukgoederen; van Liverpool 2 met zout; van Hamburg 4 met stukgoederen en 2 in ballast; van Harburg 2 met steenen; van Koningsberg 2 met granen en 2 in ballast; van Celle 1 met wijn; van Bonnes 1 met ijzer; van Frazersburgh 2 met haring; van Banf 2 met haring; van Londen 1 met stukgoederen; van Helmsdale 2 met haring van Bergen en Wijk respectvelijk 1 met haring; van Glasgow 1 met ijzer, en van Kiel 1, van Aalborg 1, van Aberdeen 1, van Antwerpen 1, van Colberg 1, van Kopenhagen 13, van Rensburg 4, van Calmar 1, van Boeskilde 1, van Riga 1, van Appenrade 1, van Bridport 1, van Granville 2, van Ghotenburg 1, van Lobeck 2; van Kirkally 1; van Dänkerken 1, alle in ballast. Gedurende bovengemeld tijdsbestek zijn uit Dantzig vertrokken 116 Nederlandsche schepen, metende te zamen 5794 lasten, en daarvan 71 schepen naar Nederlandsche en 45 naar vreemde havens; zellende naar Amsterdam 36 schepen met granen en 16 met hout; naar Groningen 2 met hout; naar Delfzijl 1 met hout; naar Edam 1 met hout; naar Buitendijk 1 met hout; naar Harlingen 2 met hout; naar Rensburg 1 met hout; naar Antwerpen 2 met hout; naar Zwolle 1 met granen; naar Termonsterzee 1 met hout; naar Londen 5 met tijk, 2 met granen en 1 met stukgoederen; naar Bremen 11 met hout en 1 met stukgoederen; naar Hull 1 met granen; naar Gent 2 met hout; naar Antwerpen 4 met hout en 1 met granen; naar

Brussel 1 met hout; naar Leer 2 met hout; naar Grimsby 1 met hout; naar Leth 1 met hout; naar Liverpool 1 met hout; naar Nantes 3 met hout en naar Sunderland 1 met hout. Voorts kwamen nog gedurende hetzelfde tijdvak te Dantzig 4 vreemde schepen uit Nederlandsche havens, waarvan 2 beladen en 2 in ballast; en vertrokken naar Nederland 16 vreemde schepen, waarvan 13 met goederen en 3 met hout.

Uit het jaarboekje van de Kon. Ned. Marine van 1855 blijkt, dat wij 84 schepen en 58 kanonneerboten hebben; hiervan zijn 5 lineschepen, van 84 en 74 st., 12 fregatten van 54 tot 36 st., 2 fregatten met stoomvermogen van 54 en 45 st., 1 geraseerd fregat van 28 st., 7 kuilkorvetten van 28 en 26 st., 2 dito met stoomvermogen van 19 st., 3 gladdekorvetten van 20 en 12 st., 10 brikken van 18, 14 en 12 st., 12 schoenerbrikken van 6 st., 1 dito met stoomvermogen 6 st., 6 scheners van 10, 3 en 2 st., 19 stoomschepen, waaronder 3 van 100 en 3 van 220 paardenkracht, 2 transportschepen van 8 st., 44 kanonneerboten groot model, 12 dito klein model, 2 dito in de West-Indiën en 2 schepen voor verschillende diensten. Van de grootere schepen zijn er vooral die niet in gebruik zijn.

Men schrijft uit Brussel aan de Deutsche Volkshalle, dat door de geallieerde Westersche mogendheden tot België gerigte eischen, zijn het onderwerp van eene discussie in de Kamer der Afgevaardigden geworden. De Minister van Buitenlandsche Zaken heeft de interpellatie van den heer Orts beantwoordt, door stellig te verklaren dat noch van Frankrijk noch van Engeland een verzoek tot België was gerigt om deel te nemen aan den Oosterschen krijg, en de verzekering gegeven, dat de regering onwrikbaar zich aan de door de tractaten gewaarborgde neutraliteit zou houden. Die verklaring weerspreekt echter in geen deele de waarheid van het bericht dat België langs diplomatieken weg zou verzocht zijn, om ten behoeve der handhaving van zijne neutraliteit en onafhankelijkheid (tegen wien?) zeker gedeelte van zijn leger op den voet van oorlog te brengen. En tot de oprichting van een observatie-korps zullen ook stappen gedaan worden, daar men ten dien aanzien op de goedkeuring des volks en der kamers kan rekenen, ofschoon die maatregel niet zeer gewenschte kosten na zich zoude slepen.

Per Telegraaf.

Madrid, 22 Februarij. De Cortes hebben de regering magtiging verleend tot de uitgifte van obligatiën, ten bedrage van een kapitaal van 500 millioen realen.

Parijs, 23 Februarij. Het nu aangeboden budget toont een overschot in de ontvangsten aan van vier millioen francs.

Triest, 22 Februarij. Volgens een schrijven uit Rome, heeft de kardinaal Antonelli zijn ontslag aangeboden.

St. Petersburg, 21 Febr. Van prins Menchikoff is alhier eene dépêche ontvangen van den 12den, van den volgenden inhoud: Wij hebben eenige onderaardsche werken der Franschen, naar onze versterkingen leidende, ontdekt; gedeeltelijk hebben wij die vernietigd, alsmede die, welke tegen onze contra-mijnen waren aangelegd. Onze artillerie beantwoordt met succes het vuur van den vijand. Kleine detachementen van vrijwilligers verontrusten des nachts de geallieerden in de loopgraven, dwingen hen de werken te staken en te wapen te loopen.

Konstantinopel, 12 Febr. De hier gestationeerde Fransche divisie zal naar Eupatoria vertrekken, om in gemeenschap met Omer-pacha te ageren.

Uit Trebisonde wordt gemeld, dat de Circassiers, ontvreden over de afschaffing van den slavenhandel, zich onafhankelijk verklaard hebben.

Athene, 10 Febr. De heer Jaimis is met groote meerderheid tot president der kamer van afgevaardigden benoemd.

Londen, 22 Februarij. Lord Palmerston heeft in het Lagerhuis aangekondigd, dat sir James Graham en de heeren Sidney Herbert en Gladstone hun ontslag hebben ingediend. Morgen zullen dienaangaande nadere verklaringen worden afgelegd. De afgetreden leden zijn nog niet vervangen.

Ingezonden Stukken.

Het tegenwoordige en toekomstige belastingstelsel der stad Dordrecht.

Onlangs werd er in den gemeenteraad der stad Haarlem gesproken, over de mogelijkheid om directe belastingen te heffen in de steden, en de stad Dordrecht als voorbeeld aangehaald.

Ik acht het daarom niet ondoelmatig in korte trekken, het tegenwoordige en toekomstige belastingstelsel deser stad mede te deelen.

Zie hier het tegenwoordige naar de raming voor 1854.

15 ope. gebouwde eigendommen	f 16,817.92
10 " ongebouwde eigendommen	505.80
7 " personeel	4,761.24
12 " der huurwaarde	27,600.00

dus directe belastingen f 39,684.96

verder

200 ope. op de tarwe	f 71,817.82
150 " op de rogge	
173 " op het geslagt	19,728.00
70 " op 't binn. gedistilleerd	
42 " op 't buit. gedistilleerd	24,311.40
28 " op buit. likeuren	
Sted. belasting op de bieren	1,280.19
" " " " turf	6,331.24
" " " " steenkolen	8,689.08
" " " " biljet-gelden	1,700.00

dus aan accijnzen f 133,852.73
en te zamen f 173,537.69

Nu het toekomstige, geraamd voor 1856.

15 ope. gebouwde eigendommen	f 6,800.00
10 " ongebouwde eigendommen	500.00
3, 6, 9, 12, 15 ope. personeel	9,800.00
16 à 12 pCt. der huurwaarde	32,900.00
eene directe belasting onder den naam van wijn- en vuurgeld	22,000.00

dus directe belastingen f 72,000.00

verder

100 ope. op de tarwe en rogge	f 40,000.00
100 " " het geslagt	12,000.00
100 " " " gedistilleerd	32,000.00

dus aan accijnzen f 84,000.00

en te zamen f 156,000 — en dus zal er in 1856 minder behoeven opgebracht te worden ruim f 17,500 — niettegenstaande er op ruim f 9000 meerder gerekend wordt voor buitengewone en hoogst nuttige gemeentewerken.

Deze gunstige uitkomst wordt verkregen 1o. door vermindering der kosten van invordering van belastingen; 2o. door vermindering van subsidien aan Godshuizen en Armbesturen; 3o. door aflossing van schuld.

Wat blijkt dus uit het bovenstaande, dat men zich hier ter stede niet alleen aan de gemeentewet zal houden, maar bovendien nog zal afschaffen:

- de belasting op de bieren
- de belasting op de turf en
- de belasting op de steenkolen.

Dordrecht, 12 Febr. 1855.

Een voorstander der Gemeentewet.

(Daguerréotype-portret van DE NIEUWSBODE, sedert 1 Januarij 1855.)

Jongens op zij,
Laat hem voorbij!
Ziet hem eens hollen,
Hollen en rollen;
Hooft hem eens razen,
Razen en blazen;
Ziet hem eens rooken,
Rookten en smookten;
Hooft hem eens rooken,
Koken en spoken;
Ziet hem eens vlieden,
Vlieden en zieden;
Hooft hem eens gonzen,
Gonsen en honzen,
Morren en knorren,
Brommen en grommen,
Dreunen en kreunen,
Gieren en tieren,
Schuiven en snuiven
Stomlen en romlen!
Jongens op zij!
Laat hem voorbij!

(Oorspronkelijk bestemd, om den hollenden spoorwegen af te schetsen).

Aande Redactie.

De wenk, voorkomende in mijn u toegezonden, en in uw n°. 530 van 7 dezer geplaatst artikel, heeft of een gewenscht gevolg gehad, of het toen reeds bestaande plan doen volvoeren, het door heeren Boekhandelaren gezamenlijk indienen van een adres over art. 26 en daarmede in verband staande artikelen van het wetsontwerp betrekkelijk het postwezen.

In uw n°. 538, van 16 dezer, zie ik, dat drie honderd vier en zeventig Boekhandelaars zich aan de Tweede Kamer, over dat belangrijke punt, hebben geadresseerd, en hunne gronden van bedenkingen, betrekkelijk de voordeelen der postbeambten, uit de spoedige verzending van Dagbladen, Tijdschriften en andere drukwerken, ten nadeele van den Boekhandel, voortvloeiende, hebben ontwikkeld. Genoemde Heeren zullen het niet ten kwade duiden, dat ik, hoewel noch bij den Boekhandel, noch bij het postwezen geïnteresseerd, eene kleine aanmerking op hun artikel maak. Zij is deze: de postbeambten hebben wel degelijk een patent voor de uitoefening van hun bedrijf, en moeten zij die emolumenten geheel missen, dan behoort het gouvernement in de vermeerdering van hun salaris te voorzien: omdat elk ambtenaar, telken jare een aanzienlijk gedeelte van zijn salaris voor het pensioen-fonds moet laten staan, zoodat men in vijf jaren het geheele salaris voor een jaar moet derven. De commissen van zes honderd gulden salaris moet 's jaars vijf- of acht-en-zeventig gulden missen, waardoor het hun, zonder eigene middelen, onmogelijk is, bijv. in Rotterdam of Amsterdam te kunnen hestaan. Zijn de klagten over het nadeel voor den boekhandel gefundeerd: aan den anderen kant behoort er ook, bij het besnoeijen der emolumenten voorziening in vermeerdering van salaris

te bestaan; want de werkzaamheden aan de postkantoren zijn veel vermeerderd, en vorderen dus oneindig meer UEd. zult mij verphigten, aan deze mijne bedenkingen plaats te willen verleen: opdat ze nut mogen doen, zulks mogelijk zij. Ik heb de eer te zijn, Arnhem, 18 Febr. Uw bestendige leser.

Mijnheer de Redacteur!

In UWEd. geacht dagblad van heden komt een rugzonden stuk voor, geteekend door den voorzitter en secretaris van de voormalige soep-commissie hier ter stede, waarbij, op eene minder gepaste wijze dan wij van u heeren mogten verwachten, het laatste gedeelte van ons bericht voorkomende in n°. 532, wordt tegengesproken.

Wij achten ons verpligt hierop nader terug te komen en alzoo die heeren, maar in een geheel anderen zin, te beantwoorden.

1o. Wij hebben niet met zekeren ophef, zoo als de briefschrijvers het gelieven te noemen, het daarin vermeld feit gereveleerd, maar alleen vermeld zoo als het tot ons is gekomen; dit is dus onjuist.

2o. Het doet niets tot de zaak of de bedoelde commissie nu drie dan wel zes of zeven jaren geleden ontbonden is; dit punt had dus gerust kunnen vervallen.

3o. Dat wij niet positief gezegd hebben, dat een half slot van rekening in kas is overgebleven van p. m. f 1600 maar wel "zoo men zegt enz." hetgeen door de inzenders in hunne drift, schijnt over het hoofd gezien te zijn, is een groot onderscheid maakt; want in het eerste geval moesten wij zelf een deel der commissie uitgemaakt hebben en waren aldan beter met de zaak bekend geweest, maar nu hebben wij het slechts van hooren zeggen, en namelijk wel van een geloofwaardig persoon, die in een public gezelschap verklaarde, die logens (de triviale uitdrukking in het ingezonden stuk gebezigd) van een lid der voormalige soep-commissie vernomen te hebben. Indien derhalve het bericht onwaarheid bevat is de source bekend, en niet aan den berigtgever te wijten.

4o. De onderteekenaars moeten bijzondere redenen hebben om eenig doel aan het artikel toe te schrijven, die wij voor alsnog ignoreren; maar wij kunnen de plechtige verzekering afleggen, dat altijd ons doel is en blijft, waar heden en misbraken te constateren, waartegen gewaakt moet worden, en zulks zonder eenige nevenbedoelingen. Uit den aard der betrekking, is het echter soms mogelijk verkeerd ingelicht te worden.

En hiermede zouden wij kunnen eindigen, indien de heeren A. Noorduyt en A. I. ten Hoet, niet de onvoorzigtigheid hadden gehad, correspondenten te bevoorrechten zonder daartoe de bevoegdheid te bezitten. De redactie van de Grondwet, met haar helder en scherpziend doorzicht, zal wel niet hun Ed. hulp noodig hebben, om de diensten door dezen of genen correspondent aan dat blad bewezen, te leeren appreciëren.

Verblijve met hoogachting

Uw Correspondent.

Nijmegen, 17 Febr. 1855.

225ste Nederlandsche Staats-Loterij.

12e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

No. 13852 f 2500; No. 14769, 16724 en 12610 ieder f 1000

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 23 Februarij 1855.

Nederland. Pot.	Rusland.	Pct.
Ned. W. Schuld. 2 1/2	Hopel 1798/1816	5 101
Dito Certificat. 3	Dito 1828/1839	5
Dito Dito. 4	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening. 4	Dito Dito	4 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2	Dito Hope	4
Hand. Maats. 4 1/2	Dito Sieglitz	4
Belgie.	Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten. 2 1/2	Dito 1854	80%
D ^o Rotschild. 2 1/2	Inschr. Assig.	6
Frankrijk.	Certific. dito	6
Obligatiën. 3	Polen.	
Spanje.	Obligatiën	4
Nieuwe. 1	Oostenrijk.	
Dito Buitentl. 3	Metaliek	5
D ^o Binnenl. 3	Dito bet. Amst.	5
Bew. Sp. Com.	Dito Nation.	5
Amort. Schuld.	Dito 1847	2 1/2
Portugal.	Dito 1851/1852	2 1/2
Londen nieuwe.		
Dito uitgest. 4		

Mexic. te Lond. 3 pct. 20 1/2, 1 1/4; dito Onh. 20 1/2. De markt was heden, zoo in handel als variatie, onbeduidend. Hollandsche fondsen sluiten iets vaster en de vreemde Effecten (met uitzondering van Russische en Mexicaansche welke iets beter blijven) over het geheel flauw.

FRANKFORT, Donderdag 22 Febr. Metal. 5 pct. 68. Spanje 1 17 1/2; dito binn. 3 pct. 30 1/2.

LONDEN, Donderdag 22 Februarij. Consols op t. 91 1/2; Sardinië 5 pct. 85; Spanje 1 pct. 17 1/2, 7 1/2; Certificat. 4 1/2, 3 1/2; Turksche leening 75 1/2.

PARIJS, Donderdag 22 Februarij. Fr. 4 1/2 pct. 96.55; 3 pct. 68.50; Sp. binn. 3 pct. 30 1/2; dito 1 pct. 17 1/2. Metall. 82.

WEENEN, Donderdag 22 Februarij. N. Metall. 82 1/2. Leen. 107; Nat. Leen. 85 1/2; Bankactien 1002; Lombard. 100; Zilver 27 1/2; Wissel op Londen 12.30; dito op 150 1/2.